O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD-Bakalavr
2021 yil
“___”_____

“TASDIQLAYMAN”
SamDU rektori:
_____ R.I.Xalmuradov
2021 yil “___”_____

O‘ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI FAN DASTURI

Bilim sohasi:	**100000**	Gumanitar soha
Ta’lim sohasi:	**120000**	Gumanitar fanlar
Ta’lim yo’nalishi:		

60310100-Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo’yicha)
60540100 Matematika
60510100- Biologiya
60230100-Filologiya va tillarni o’qitish
60710100-Kimyoviy texnologiya (ishlab chiqarish turlari bo’yicha)
60210800 Amaliy san’at (turlari bo’yicha)
60310900 Psixologiya (faoliyat turli sohalar bo’yicha)

Fan/modul kodi O'YTV3004	O'quv yili 2021-2022	Semestr 1 yoki 2	ECTS – Kreditlar 2
Fan/modul turi Majburiy	**Ta'lim tili** O'zbek		**Haftadagi dars soatlari** 4

	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy yuklama hajmi (soat)
1.	O'zbekistonning eng yangi tarixi	30	30	60

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishning maqsadi – mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasida yuz bergan muhim o'zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko'rsatish va jamiyat hayotida talabaning o'rnini, o'zligini angla tishdan iborat.

Fanni o'qitishning vazifalari – mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni hamda mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy hamda boshqa sohalardagi islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy g'ururni shakllantirishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Kirish. Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati. (2 soat)

Mustaqillik arafasida respublikadagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvol. O'zlikni anglashga intilishning kuchayishi. Siyosiy tizimdagi o'zgarishlar. Mustaqillikning e'lon qilinishi. O'zbekiston Respublikasining tashkil etilishi. Mustaqillikning ilk davrida davlat suverenitetini mustahkamlash yo'lidagi sa'y-harakatlar. Mustaqil O'zbekiston davlatining yuzaga kelishi va mustahkamlanishida I.Karimovning tarixiy xizmatlari.

2-mavzu. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarini shakllantirish va siyosiy islohotlarni amalga oshirish. (2 soat)

Milliy davlat boshqaruvi tizimi. Mustaqil O'zbekistonda hokimiyatlar bo'linishi prinsipi. O'zbekistonda ko'ppartiyaviylik tizimining shakllanishi va uning ahamiyati. Siyosiy partiyalar faoliyatidagi xususiyatlar. O'zbekistonda parlament tizimi va undagi islohotlar. Huquq-tartibot organlari va sud tizimidagi o'zgarishlar. O'zbekistonda nodavlat notijorat

tashkilotlar va ularning siyosiy, ijtimoiy hamda iqtisodiy jarayonlardagi ishtiroki. Ijtimoiy-sherikchilik. O'z-o'zini boshqaruv organlarining faoliyati va ularning jamiyatni demokratlashtirishdagi o'rni. O'zbekistonda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasi. Inson haq-huquqlarini ta'minlash va himoya qilish.

3-mavzu. Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi. (2 soat)

Iqtisodiyotni modernizasiya qilish konsepsiyasi. O'zbekiston Respublikasida bozor munosabatlarining shakllanishi, uning yo'nalishlari, bosqichlari va xususiyatlari. Bozor munosabatlariga o'tishning huquqiy asoslarining yaratilishi. Iqtisodiy islohotlarning besh tamoyilini amalga oshirilish mexanizmi. Bozor infratuzilmasining shakllanishi, qishloq xo'jaligidagi islohotlar, uning vazifalari va yo'nalishlari. Sanoat, avtomobilsozlik sohasining rivojlanishi. Makroiqtisodiyotni barqarorlashtirishga erishish. Jahon moliyaviy inqirozining yuzaga kelish sabablari, oqibatlari va uni O'zbekistonda bartaraf etish yo'llari. Mamlakat iqtisodiyotining modernizasiya va diversifikasiya qilinishi, bank-moliya tizimini mustahkamlash borasidagi chora-tadbirlar. Soliq tizimidagi islohotlar.

4-mavzu. O'zbekiston Respublikasida ijtimoiy o'zgarishlar. Mustaqillik yillarida respublikaning ma'naviy va madaniy rivojlanishi. (2 soat)

Kuchli ijtimoiy siyosat konsepsiyasining shakllanishi, bosqichlari va rivojlantirilishi. Manzilli ijtimoiy himoya tizimining yaratilishi. Ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo'naltirilgan aholi bandligi va real daromadlarini izchil oshirib borish, sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish, aholini uy-joylar bilan ta'minlash, yo'l-transport muhandislik-kommunikasiya va ijtimoiy infratuzilmalarni rivojlantirish, ta'lim, madaniyat, ilm-fan, adabiyot, san'at va sport sohalarini rivojlantirish, yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirish. Nodavlat notijorat tashkilotlarining ijtimoiy himoya va manzilli ijtimoiy yordamni amalga oshirishdagi ishtiroki.

O'zbekiston Respublikasi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunning mazmun-mohiyati, aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish.

Mustaqillik yillarida ma'naviy va ma'rifiy hayot. Milliy istiqlol g'oyasi va mafkuraviy masalalar. Milliy urf-odatlar, qadriyatlar va an'analarning qayta tiklanishi.

Mustaqillik yillarida buyuk ajdodlar va tarixiy shaxslarga bo'lgan

e'tibor. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimovning ajdodlar merosi va milliy qadriyatlarni tiklash borasidagi xizmati. Tarixiy shaharlar (Buxoro, Samarqand, Marg'ilon, Qarshi, Toshkent, Xiva, Shahrisabz) yubileylarining xalqaro miqyosda keng nishonlanishi. Toshkent shahrining "Islom madaniyati poytaxti" deb e'lon qilinishi va uning ahamiyati. Madaniyat va san'at sohasining rivojlanishi. Xalqaro ko'rik-tanlovlarning o'tkazilishi. Milliy sport turlarining rivojlantirilishi. Beshta tashabbus va uning yuksak ma'naviy madaniyatni ta'minlashdagi o'rni. O'zbekistonda millatlararo va dinlararo munosabatlardagi barqarorlikni ta'minlash borasidagi davlat siyosati.

5-mavzu. O'zbekiston va jahon hamjamiyati. (2 soat)

O'zbekistonning tinchliksevar tashqi siyosati va uning jahon hamjamiyati tomonidan tan olinishi. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar va xorijiy mamlakatlar bilan iqtisodiy-siyosiy aloqalarining yo'lga qo'yilishi. O'zbekiston Respublikasining BMTga a'zo bo'lishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni. O'zbekistonning MDHdagi o'rni va mavqyeining oshib borishi. O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalari. O'zbekistonning Yevropa Ittifoqi mamlakatlari bilan istiqbolli hamkorliklari. Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi. O'zbekiston tashqi siyosatida Rossiya, AQSh, Xitoy mamlakatlarining o'rni.

O'zbekistonning geosiyosiy va geoiqtisodiy o'rni. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Markaziy Osiyoda xavfsizlik masalalari, terrorizm, giyohvandlik va odam savdosiga qarshi kurashda O'zbekiston Respublikasining faolligi. O'zbekistonning ShHT bilan aloqalari. O'zbekistonning Markaziy Osiyo, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlari bilan yangi strategik sherikchilik shartnomalarining imzolanishi. O'zbekiston Respublikasining faol tashqi siyosatining yangi bosqichi. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.

6-mavzu. Yangilangan O'zbekiston: milliy qayta qurishdan milliy taraqqiyotgacha. (2 soat)

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasining ishlab chiqilishi, hayotga joriy etilishi va uning ahamiyati.

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi va unda belgilangan ustuvor yo'nalishlar:

– Davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor

	yo'nalishlari; – Qonun ustuvorligini ta'minlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilishning ustuvor yo'nalishlari; – Iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirishning ustuvor yo'nalishlari; – Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari; – Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar. **III. Seminar (yoki seminar yoki laboratoriya) mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.** Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 1. O`zbekiston mustaqillikka erishish arafasidagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar. **2-soat** 2. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarini shakllantirish va siyosiy islohotlarni amalga oshirish. **2-soat** 3. Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi. **2-soat** 4. O`zbekiston Respublikasida ijtimoiy o'zgarishlar. **2-soat** 5. O'zbekistonda ta'lim islohotlarini amalga oshirish. **2-soat** 6. Mustaqillik yillarida Qoraqalpog'iston Respublikasi. **2-soat** 7. O'zbekiston va jahon hamjamiyati. **2-soat** 8. Yangilangan O'zbekiston: milliy qayta qurishdan milliy taraqqiyotgacha. **2-soat** 9. Yangilangan O'zbekiston: milliy qayta qurishdan milliy taraqqiyotgacha. **2-soat** **IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar** Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. O'zbekistonda ijtimoiy sohada amalga oshirilayotgan o'zgarishlar. 2. Mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi tizimida amalga oshirilgan islohotlar. 3. Yuksak ma'naviyatli yoshlarni tarbiyalashda O'rta Osiyo allomalari ilmiy merosining o'rni (allomalarning ilmiy faoliyati misolida). 4. O'zbekiston Respublikasida ommaviy axborot vositalarining faoliyati (o'zgarish va muammolar) 5. Qishloq xo'jaligi va sanoat sohasidagi o'zgarishlar. 6. O'zbekistonda inson huquqlari va erkinliklari kafolatining yaratilishi. 7. Milliy xavfsizlikni ta'minlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar.
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** **Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:**

	• mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni, ularning sabablari va oqibatlarini; • mustaqillik yillaridagi o'zgarishlarni, O'zbekistonning eng yangi tarixi masalalarini, zamonaviy jarayonlarda O'zbekistonning jahon hamjamiyatidagi o'rnini tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan ***bilishi*** kerak; • O'zbekistonning eng yangi tarixi muammolarini o'rganish, dunyoqarashni mustahkamlashda milliy mustaqillik g'oyasini qo'llay bilish, atrofida sodir bo'layotgan jarayonlarga o'z munosabatini bildira olish, jamiyat va inson dunyoqarashi rivojida tarix fanining o'rnini anglash va bugungi kunda sodir bo'layotgan voqyealarning tarixdagi muhim voqyealar bilan bog'liqligini bilish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi*** kerak. • O'zbekistonning eng yangi tarixini chuqur bilish, ma'naviy-milliy va umuminsoniy masalalar bo'yicha o'z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilish, milliy mustaqillik g'oyalariga amal qiladigan faol hayotiy dunyoqarash kabi ***malakalarga ega bo'lishi*** kerak.
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • munozara, • o'z-o'zini nazorat. • "Aqliy hujum", • "Muammo";
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	**Rahbariy adabiyotlar:** 1. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т. 1. - Тошкент: Ўзбекистон.. 2017. 2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга қурамиз. - Тошкент: Ўзбекистон. 2017. 3. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон маънфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йилигига бағишланган тантанали маросимидаги маърузаси. - Тошкент: Ўзбекистон. 2017. 4. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. - Тошкент: Ўзбекистон. 2017. 5. Каримов И.А. Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Т. 1. - Тошкент: Ўзбекистон, 1996. 6. Каримов И.А. Тинчлик ва хавфсизлигимиз ўз куч-қудратимизга,

ҳамжиҳатлигимиз ва қатъий иродамизга боғлиқ. Т. 12. - Тошкент: Ўзбекистон, 2004.
7. Каримов И.А. Инсон унинг ҳуқуқ ва эркинликлари - олий қадрият. Т. 14. - Тошкент: Ўзбекистон, 2006.
8. Каримов И.А. Юксак маънавият-енгилмас куч. -Тошкент: Маънавият, 2008.
9. Каримов И.А. Демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқоролик жамиятини шакллантириш-мамлакатимиз тараққиётининг асосий мезонидир. Т.19. – Toshkent: O'zbekiston, 2011.
10. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Тошкент: Ўзбекистон, 2011.
11. Каримов И.А. Тарихий хотира ва инсон омили – буюк келажагимиз гаровидир. Халқ сўзи. 2012, 10 май.
12. Каримов И.А. Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир. - Тошкент: Ўзбекистон. 2015.

Asosiy adabiyotlar

1. Мустакил Ўзбекистан тарихининг дастлабки сахифалари. - Тошкент, 2000.
2. Эркаев А. Ўзбекистон йўли. - Тошкент: Маънавият, 2011.
3. Мустақиллик: Изоҳли илмий-оммабоп луғат // М.Абдуллаев ва бошқалар: тўлдирилган учинчи нашр. - Тошкент: Шарқ, 2006.
4. 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси. – Тошкент: Маънавият, 2017.
5. Мустақил Ўзбекистон тарихи. Масъул муҳаррир А.Сабиров. - Тошкент: Академия, 2013.
6. Новейшая история Узбекистана. Руководителъ проекта и редактор: М.А.Рахимов. - Тошкент: Адабиёт учқунлари, 2018.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Азизхўжаев А.А. Мустақиллик: курашлар, изтироблар, қувончлар. - Тошкент: 2001.
2. Азизхўжаев А.А. Чин ўзбек иши. - Тошкент, 2003.
3. Ахмедов Э. Ўзбекистон шаҳарлари мустақиллик йилларида. - Тошкент: Абу Али ибн Сино нашриёти, 2002.
4. Исломов З.М. Ўзбекистон модернизациялаш ва демократик тараққиёт сари. - Тошкент: Ўзбекистон, 2005.
5. Левитин Л. Ўзбекистон туб бурилиш палласида. - Тошкент: Ўзбекистон, 2005.
6. Усмонов Қ. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуви. –Тошкент: Молия, 2003.
7. Ўзбекистон мустақиллик йилларида. - Тошкент: Ўзбекистон, 1996.

	8. Ўзбекистон тарихи. Р.Ҳ.Муртазаеванинг умумий таҳрири остида. – Тошкент, 2005. 9. Ўзбекистон халқининг дини, маданияти ва урф-одатлари: тарих ва ҳозирги ҳолат. - Тошкент: ТИУ, 2011. 10. Ўлмасов А., Вахобов А. Иқтисодиёт назарияси. - Тошкент: Шарқ, 2006. 11. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва бағрикенглик: тарихий тажриба ва ҳозирги замон. Масъул муҳаррир Р.Ҳ.Муртазаева. - Тошкент: Мумтоз сўз, 2010. 12. Ўзбекистон тарихи (1917-1991 йиллар). 2 том. Масъул муҳаррирлар: Р.Абдуллаев, Қ.Ражабов, М.Раҳимов. - Тошкент: Ўзбекистон, 2019. 13. Муртазаева Р.Ҳ. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва толерантлик. Дарслик. - Тошкент: Мумтоз сўз, 2019. 14. Юнусова Х. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва маънавий жараёнлар (XX аср 80-йиллари мисолида). - Тошкент: Abu matbuot-konsalt, 2009. 15. Бобожонова Д. Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий муносабатлар (70 80-йиллар мисолида). Қўлланма. – Тошкент: Шарқ, 1999. 16. Қорақалпоғистон тарихи (1917-1994 йй.). - Нукус, 1995. 17. Ғуломов С., Убайдуллаева Р., Аҳмедов Э. Ўзбекистон. -Тошкент: Меҳнат, 2001. **Axborot manbalari (saytlar):** 1. www.ziyonet.uz. 2. www.edu.uz. 3. www.google.uz. 4. www.gov.uz.
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O‘quv-uslubiy kengashining 2021 yil 24-avgustdagi 1-son bayonnomasi bilan ma’qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar**: **Normurodova G.B.** – SamDU, “O’zbekiston tarixi” kafedrasi mudiri, tarix fanlari doktori. **Nasrullayev M.I.** – SamDU, “O’zbekiston tarixi” kafedrasi dotsenti, tarix fanlari nomzodi. **Xoliqulov R.Sh.**- SamDU, “O’zbekiston tarixi” kafedrasi dotsenti, tarix fanlari nomzodi.
9.	**Taqrizchilar:** **Xoliqulov R.Sh.**- SamDU, “O’zbekiston tarixi” kafedrasi dotsenti, tarix fanlari nomzodi (ichki) **Murtazayeva R.H.** – O’zMU Tarix fakulteti “O’zbekiston tarixi” kafedrasi professori, tarix fanlari doktori. (tashqi)

Kafedra mudiri: _____ dots. Normurodova G.B

Fakultet dekani: _____ proff. Djuraqulova D.M

"Tasdiqlayman"

SamDU o'quv ishlari bo'yicha prorektori:

_____ A.S.Soleyev

"__"_____2021 yil

M.O'.